

МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

Управління розвитком сфери гостинності: регіональний аспект

5 травня

20
22

Міністерство освіти і науки України
Чернівецька обласна військова адміністрація
Чернівецька міська рада
Державний торговельно-економічний університет
Чернівецький торговельно-економічний інститут ДТЕУ
Університет ім. Стефана чел Маре (м. Сучава, Румунія)
Лодзинський університет (м. Лодзь, Польща)
Вища школа економіки та менеджменту публічного управління
(м. Братислава, Словаччина)
Університет «ARTIFEX» (м. Бухарест, Румунія)

УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ СФЕРИ ГОСТИННОСТІ: РЕГІОНАЛЬНИЙ АСПЕКТ

**МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ ОНЛАЙН-КОНФЕРЕНЦІЇ**

**м. Чернівці (Україна)
5 травня 2022 року**

Скляр Вікторія, Вадакарія Марія,
ІННОВАЦІЙНІ ФОРМАТИ ПІДПРИЄМСТВ РЕСТОРАННОГО
ГОСПОДАРСТВА: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ 227
В УКРАЇНІ

Tomashuk Inna
COMPETITIVENESS OF ENTERPRISES IN THE FIELD 232
OF TOURIST BUSINESS

Чичун Валентина
ОСОБЛИВОСТІ ПРАЦІ МЕНЕДЖЕРА-КЕРІВНИКА 236
У СФЕРІ ГОСТИННОСТІ

Шумінський Ярослав, Земліна Юлія
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОЇ ТА ГОТЕЛЬНОЇ 239
СФЕРИ НА ЖИТОМИРЩИНІ

*СЕКЦІЯ V. Фінансово-економічні інструменти
розвитку сфери гостинності на регіональному рівні*

Вудвуд Вікторія
НАПРЯМКИ ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ У РОЗВИТОК СФЕРИ 244
ГОСТИННОСТІ ЧЕРНІВЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ

Жук Наталя
ФІНАНSOVA БЕЗПЕКА В УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВ СФЕРИ 249
ГОСТИННОСТІ

Ковалевич Дарія, Рошило Віолетта
ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ТУРИСТИЧНОЇ 253
ІНДУСТРІЇ ЯК СКЛАДОВА СФЕРИ ГОСТИННОСТІ

Малюга Людмила
УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО 258
БІЗНЕСУ В УМОВАХ КОНКУРЕНЦІЇ

Мустеца Ірина
ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ 263
ОСНОВНИМИ ЗАСОБАМИ ПІДПРИЄМСТВ ГОТЕЛЬНОГО
ГОСПОДАРСТВА

Рилєєв Сергій, Дрінь Ірина
МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ОЦІНКИ ІННОВАЦІЙНОЇ АКТИВНОСТІ 267
СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ СФЕРИ ГОСТИННОСТІ

Табенська Юлія
НАДАННЯ ФІНАНСОВОЇ ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ ІНДУСТРІЇ 271
ГОСТИННОСТІ В КРИЗОВИЙ ПЕРІОД

Томнюк Тетяна
ОСОБЛИВОСТІ ОПОДАТКУВАННЯ СФЕРИ ГОСТИННОСТІ 274
В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

https://www.mof.gov.ua/uk/news/minfin_za_minulii_tizhden_pidpriiemtsi_otrimali_38_5_krediti_na_94414 mln_grn_u_mezhakh_programi_dostupni_krediti_5-7-9__infografiki-3280 (дата звернення 10 квітня 2022 року)

Julia Tabenska, PhD, Associate Professor,
Chernivtsi Institute of Trade and Economics of SUTE, Chernivtsi

PROVISION OF FINANCIAL STATE SUPPORT TO THE HOSPITALITY INDUSTRY IN THE CRISIS PERIOD

In difficult military conditions, it is especially important to provide financial state support to businesses, the hospitality industry in particular. In domestic practice, the hospitality industry is associated primarily with hotels and those who are directly related to them, meaning the service of visitors in terms of providing them with hotel and restaurant, service, and so on.

Тетяна Томнюк, к.е.н., доцент,
Чернівецький торговельно-економічний інститут ДТЕУ,
м. Чернівці

ОСОБЛИВОСТІ ОПОДАТКУВАННЯ СФЕРИ ГОСТИННОСТІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Агресія росії проти України спричинила значні потрясіння в соціальному та економічному житті країни: зруйновані домівки, підприємства, міграція людей та бізнесу із зони бойових дій, порушення логістики, розірвання політичних та економічних зв'язків із країною-агресором та її сателітом білорусією... Все це кардинально змінило суспільство та економічні реалії, у яких

існує держава Україна. Бізнес отримав надскладні виклики: як забезпечити функціонування, як утримати працівників, як оптимізувати витрати, як взагалі існувати.... Сфера гостинності не стала винятком: з одного боку руйнації в зоні бойових дій, з іншого – значний притік внутрішньо переміщених осіб на території, які є більш-менш спокійними.

З метою підтримки бізнесу в цих складних умовах українськими законотворцями прийнято ряд законодавчих актів, спрямованих на лібералізацію податкової системи, що, безумовно, сприятиме фінансовій підтримці готельно-ресторанної сфери, сфери обслуговування та торгівлі. Так, оподаткування сфери гостинності під час воєнного стану має свої особливості, а саме:

1. Можливість обрання спеціального режиму оподаткування за спрощеною системою – 2% від доходу;

2. Фізичні особи – суб'єкти підприємницької діяльності, платники єдиного податку II групи, мають право не сплачувати єдиний податок – ця норма є добровільною [2].

3. Звільнено фізичних осіб-підприємців, від сплати ЄСВ «за себе». Також платникам єдиного податку 2,3 груп дозволяється не сплачувати ЄСВ за мобілізованих працівників. Такі суми будуть сплачені з коштів Державного бюджету. При цьому протягом воєнного стану та 3 місяці потому штрафи та пеня з ЄСВ не стягується, а перевірки не проводяться.

4. З 1 січня 2022 року використання реєстраторів розрахункових операцій (РРО) або програмних реєстраторів розрахункових операцій (ПРРО) в розрахунках готівкою є обов'язковим як для юридичних осіб, так і для ФОПів 2-4 групи. Отже, така вимога стосується і власників готелів, ресторанів, які працюють безпосередньо зі споживачами. Однак штрафи за невикористання РРО / ПРРО під час воєнного стану та за порушення Закону про РРО не застосовуються до закінчення дії воєнного стану (крім штрафів за порушення під час реалізації піддакцизних товарів).

У період воєнного стану в Україні дозволено проводити розрахункові операції на РРО/ ПРРО в режимі офлайн понад строки, що визначені у статті 5 Закону про РРО, тобто понад 36 годин поспіль і понад 168 годин протягом місяця [3].

5. Запроваджено звільнення від оподаткування платою за землю ділянок, що розташовані на територіях, де йдуть бої, а також екологічного податку [2].

6. Запроваджено мораторій на проведення будь-яких контролюючих заходів.

Проте у березні скасовано мораторій на проведення фактичних податкових перевірок [4]. Фактична перевірка – це перевірка, що здійснюється за місцем фактичного провадження платником податків діяльності, розташування господарських або інших об'єктів права власності такого платника. Така перевірка здійснюється контролюючим органом щодо дотримання норм законодавства з питань регулювання обігу готівки, порядку здійснення платниками податків розрахункових операцій, ведення касових операцій, наявності ліцензій, свідоцтв, у тому числі про виробництво та обіг підакцизних товарів, дотримання роботодавцем законодавства щодо укладення трудового договору, оформлення трудових відносин з працівниками (найманими особами) [1].

Фактична перевірка здійснюється без попередження платника податків, а підстави для проведення таких перевірок визначені Податковим кодексом:

– наявність інформації або фактів, які свідчать про можливі порушення платником податків законодавства щодо виробництва та обігу підакцизних товарів, здійснення розрахункових операцій, ведення касових операцій, наявності патентів, ліцензій та інших документів;

– наявність інформації від державних органів або органів місцевого самоврядування, яка свідчить про можливі порушення платником податків законодавства, зокрема, щодо

здійснення платниками податків розрахункових операцій, у тому числі зі забезпеченням можливості проведення розрахунків за товари (послуги) з використанням електронних платіжних засобів;

- у разі письмового звернення покупця (споживача), про порушення платником податків установленого порядку проведення розрахункових операцій, у тому числі незабезпечення можливості проведення розрахунків з використанням електронних платіжних засобів (POS-терміналів);

- неподання суб'єктом господарювання в установлений законом строк обов'язкової звітності про використання реєстраторів розрахункових операцій та/або програмних реєстраторів розрахункових операцій, розрахункових книжок та книг обліку розрахункових операцій, подання їх із нульовими показниками;

- наявність інформації про використання праці найманих осіб без належного оформлення трудових відносин та виплати роботодавцями доходів у вигляді заробітної плати без сплати податків до бюджету, а також здійснення фізичною особою підприємницької діяльності без державної реєстрації [1].

Отже, заклади готельно-ресторанного бізнесу підпадають під визначені критерії проведення фактичних перевірок у першу чергу з питань щодо можливості проведення розрахунків зі споживачами через POS-термінал.

У сфері гостинності використовувати POS-термінал зобов'язані суб'єкти, які використовують у своїй діяльності РРО / ПРРО та відповідають хоча б одній зі встановлених вимог законодавства:

- реалізують підакцизні товари (алкогольні напої, тютюнові вироби, пальне);

- використовують господарську одиницю з торгівельною площею більше 20 м²;

– здійснюють господарську діяльність у населених пунктах з чисельністю населення, що перевищує 25 тис. осіб.

Отже, перелічені вимоги свідчать, що це практично усі суб'єкти сфери обслуговування та торгівлі.

Відповідальність для тих суб'єктів, хто нехтує цим обов'язком, така:

1. Адмінштраф за недотримання установлених законодавством вимог щодо забезпечення можливості розрахунків за товари (послуги) з використанням POS-терміналу — від 1700 до 3400 грн, а за повторне порушення протягом року — від 8500 до 17000 грн.

2. Штраф у розмірі 8500 грн за обмеження або відмову в можливості розрахуватися через POS-термінал (щоправда рішення про накладення цього виду штрафу ухвалюють органи із захисту прав споживачів, проте зараз вони не мають права прийти на перевірку).

Зазначимо, що в квітні 2022 року в за стосунку Дія за співпраці з компаніями Mastercard, iPay.ua та «4ек» презентовано універсальний платіжний сервіс для бізнесу «Жабка», який дозволяє приймати безготівкові оплати у будь-якій соціальній мережі або месенджері, а також у фізичних торгових точках – тобто є аналогом POS-терміналу. Це, безумовно, додаткова перевага для готельно-ресторанного та торговельного бізнесу, адже за користування POS-терміналом необхідно сплачувати як щомісячну абонплату (близько 400 грн), так і комісію від продажу (близько 2%).

Таким чином, держава докладає чимало зусиль щодо підтримки та розвитку економіки через лібералізацію оподаткування, а це створює вагоме фінансове підґрунтя для розвитку сфери гостинності.

Список використаних джерел:

1. Податковий кодекс України : Закон України від 02.12.2010 р. № 2755-VI.
URL: <http://zakon.nau.ua/doc/?uid=1011.47.11&nobreak=1> (дата звернення: 25.04.2022).

2. Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо дії норм на період дії воєнного стану: Закон України від 15.03.2022 № 2120-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2120-20#Text> (дата звернення: 25.04.2022).

3. Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг: Закон України від 6 липня 1995 року № 265/95-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/265/95-вр#Text> (дата звернення: 25.04.2022).

4. Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо дії норм на період дії воєнного стану: Закон України від 15 березня 2022 року № 2120-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2120-20#Text> (дата звернення: 25.04.2022).

Tetiana Tomniuk, PhD, Associate Professor,
Chernivtsi Institute of Trade and Economics of SUTE, Chernivtsi

FEATURES OF TAXATION OF HOSPITALITY SPHERE IN MILITARY CONDITIONS

The theses examined changes in tax legislation in the conditions of war in Ukraine, which affect that affect the work of hotel and restaurant sector, service, and trade. The tax tools aimed at liberalizing the tax system are described, in particular, exemption from taxation, the possibility of taxation at reduced rates, restrictions on state control measures. It is concluded that the measures taken create a solid financial basis for the development of hospitality.